



udruženje
**ŽENE NA
PREKRETNICI**

**IZVEŠTAJ
ZA
2017. GODINU**



udruženje
**ŽENE NA
PREKRETNICI**

Za Udruženje „Žene na prekretnici“ 2017. je godina **PROMOTIVNOG RADA IŠIRENJE PARTNERSTVA.**

Udruženje je osnovano **1. decembra 2015.** godine, sa idejom da ekonomski i društveno aktivira žene, u srednjim i starijim godinama koje su ostale bez posla, i time doprinese zatvaranju rodnog jaza na tržištu rada.

U toku 2017. godine održana su dva edukativna ciklusa i četiri opstinka treninga za 200 žena, izdata jedinstvena analitička publikacija o položaju žena starijih 45+ na tržištu rada, održana konferencija za štampu, organizovana dva okrugla stola na temu položaja žena 45+ na tržištu rada i ozadugarstvu kao mogućem ekonomskom udruživanju; i proširena saradnja sa privatnim sektorom kao važnim partnerom u ekonomskom osnaživanju žena.

Udruženje sa zadovoljstvom prezentira svoj trećigodišnji Izveštaj koji će pokazati da je za godinu dana urađeno mnogo, da su rezultati ohrabrujući za dalji razvoj i osnaživanje Udruženja i da je Udruženje izašlo u javnost sa jedinstvenim podacima o položaju žena na tržištu rada i postalo medijski prepoznato.

Predsednica Upravnog odbora



udruženje
**ŽENE NA
PREKRETNICI**



Izveštaj za 2017. godinu



SADRŽAJ

IZVRŠNI REZIME.....	5
OSNIVAČI	6
RODNA DISKRIMINACIJA NA TRŽIŠTU RADA	8
CILJEVI I CILJNA GRUPA	9
EDUKATIVNI PROGRAM: RADIONICE I SAVETOVALIŠTA	10
ODNOSI SA JAVNOŠĆU	12
Promocija i zagovaranje.....	12
Mediji	13
Javni nastupi.....	14
PARTNERI	16
DONACIJE	17
KLUB.....	18
PLAN ZA 2018. GODINU	19
FINANSIJSKI PLAN ZA 2018. GODINU	19
FINANSIJSKI IZVEŠTAJ	20
Aneks 1	21
Aneks 2	22



udruženje
**ŽENE NA
PREKRETNICI**

IZVRŠNI REZIME

Ovo je Izveštaj o radu Udruženja „Žene na prekretnici“ za kalendarsku 2017. godinu. Izveštaj obuhvata nekoliko segmenata – o samom Udruženju, o aktivnostima Udruženja, partnerima, donatorima, finansijskom izveštaju za 2017. godinu, kao i plan aktivnosti i finansijski plan za 2018. godinu.

Činjenice koje su inicirale osnivanje Udruženja nisu bitno promenjene. Rodni jaz na tržištu rada u 2017. godini nije umanjen. I dok neravnopravnost pogađa sve žene, žene starije od 45 godina su najugroženija grupa na tržištu rada i žrtve su dvostruke diskriminacije - po osnovi roda i godina. To je potvrdila publikacija „Tržište rada u Srbiji – položaj žena 45+/ Uskraćivanje prava na dostojanstven rad“, koju je Udruženje „Žene na prekretnici“ priredilo u saradnji sa SeConS grupom za razvojnu inicijativu. Publikacija je izazvala veliko interesovanje u javnosti i među medijima, a podaci iz publikacije su uneti u godišnji izveštaj Poverenice za zaštitu ravnopravnosti za 2017. godinu koji dostavlja Parlamentu.

U 2017. godini edukativni program za ekonomsko osnaživanje žena starijih od 45 godina koje su ostale bez posla je produžen sa dva na četiri meseca te su održana dva programska ciklusa radionica i savetovanja. U saradnji sa opštinama Stari grad, Zvezdara, Čukarica i Vračar, organizovane su takodje preduzetničke radionice. Ukupno oko 200 žena je učestvovalo u radionicama i savetovanjima u 2017. godini.

Udruženje je organizovalo dve panel diskusije: jedna na temu zadrugarstva “Zadruga - najjednostavniji oblik ekonomskog udruživanja žena koje su ostale bez posla u godinama 45+”, i drugu na temu “Kakav je položaj žena starijih od 45 godina na tržištu rada u Srbiji?”.

Udruženje je ostvarilo izuzetno važnu saradnju sa Poverenicom za zaštitu ravnopravnosti. Pokrenuta je saradnja sa dve značajne organizacije koje su doprinele kvalitetu ponuđenih aktivnosti. Jedno je saradnja sa Infostudoma drugo sa Kabinetom ministra bez portfelja za regionalni razvoj i rad javnih preduzeća, i predstavnicima Zadružnog saveza Srbije i Beograda. Takodje, započeta je i plodna saradnja sa UniCredit Bankom, koja je finansirala štampanje publikacije o položaju žene na tržištu rada.

Udruženje je započelo poslovnu godinu sa iznosom od 468.684,07 rsd, što je bila donacija dobijena od MEĐUNARODNOG KLUBA ŽENA iz Beograda, dok je 22.06.2017. godine, Udruženje dobilo i novu donaciju od međunarodne institucije VIRGINIA GILDERSLEEVE INTERNATIONAL FUND INC u iznosu od 812,915.93 rsd, odnosno 7,480.00 USD, za realizaciju jednogodišnjih aktivnosti po osnovu podnetog projekta “Osnaživanje žena starosti 45+ koje su ostale bez posla”.

Jedna od novina u 2017. godini jeste mesečno druženje članice Udruženja koje se održava u restoranu u nedostatku svojih prostorija, kao i objavljivanje Newslettera.


U narednom periodu Udruženje planira da osnaži rad na zagovaranju sa ciljem da utiče na sistemske promene radi ostvarivanja veće ravnopravnosti na tržištu rada i posebno boljih uslova za žene u godinama 45+.



udruženje
**ŽENE NA
PREKRETNICI**

OSNIVAČI

Osnivači udruženja su grupa žena koje su na volonterskoj bazi udružile svoja profesionalna znanja kako bi dale svoj doprinos rešavanju ovog ozbiljnog ekonomskog i socijalnog pitanja.

<p>Udruženje „Žene na prekretnici“ upisano je 11.12.2015. godine u Registar udruženja Agencije za privredne registre Republike Srbije.</p> <p>Matični broj: 28188765</p> <p>PIB: 109296366</p> <p>Delatnost: 9499 – Delatnost ostalih organizacija na bazi učlanjenja</p> <p> Znak Udruženja je autorsko delo dizajnerke, Marije Gačanović Gray</p>	<p>Osnivači Udruženja:</p> <ul style="list-style-type: none">• Miroslava Perišić,• Zorica Stevanović,• Dragana Mladenović,• Svetlana Cerović,• Milijana Ilić,• Gordana Jeremić-Zec,• Snežana Stanojević, i• Vesna Bajković
--	---

U toku 2017. godine, na drugoj redovnoj sednici Skupštine Udruženja održane 30. maja 2017. godine usvojene su odluke kojima je delimično promenjen sastav Upravnog i Nadzornog odbora Udruženja, tako da su odbori zasedali u sledećem sastavu:

Upravni odbor:

- Miroslava Perišić, predsednica,
- Zorica Stevanović, potpredsednica,
- Svetlana Cerović, član,
- Dragana Mladenović, član,
- Vesna Cekic, član.

Nadzorni odbor:

- Snežana Miladinović,
- Jovanka Trifunović.
- Lela Sakovic.

Na drugoj redovnoj sednici Skupštine održane u maju 2017. godine, u članstvo Udruženja su primljene:

- 1 Vesna Čekić
- 2 Lela Saković
- 3 Snežana Nikolić
- 4 Ružica Zorkić - Radičević
- 5 Dragana Vujović-Mihić



udruženje
**ŽENE NA
PREKRETNICI**

- 6 Ivana Marković
- 7 Jelena Milanović
- 8 Jelena Ilić
- 9 Jadranka Jovančević
- 10 Ksenija Grnčarski
- 11 Aleksandra Miletić
- 12 Milena Lukač
- 13 Olivera Gavrić Pavić
- 14 Dušica Blagojević
- 15 Biljana Milojković
- 16 Vera Ivković

Na trećoj sednici – prve vanredne Skupštine održane dana 21.12.2017. godine produžen je mandat predsjednici i potpredsjednici Upravnog odbora.



RODNA DISKRIMINACIJANA TRŽIŠTU RADA

¹Brojna istraživanja pokazuju da su u Srbiji rodne nejednakosti veoma izražene.

Indeks rodne ravnopravnosti, kojim se ove nejednakosti mere u Evropskoj uniji i u Srbiji, pokazuje daje upravo u domenu rada i novca (ekonomskog blagostanja) položaj žena u Srbiji najnepovoljniji, odnosno rodni jaz najizraženiji u poređenju sa drugim zemljama EU. Detaljniji podaci iz izveštaja na osnovu indeksa rodne ravnopravnosti za Srbiju ukazuju da su žene ređe zaposlene sa punim radnim vremenom u odnosu na muškarce, kao i da je njihov ukupan radni vek kraćinego kod muškaraca u proseku za 5 godina. Istraživanje o razlikama u zaradama žena i muškaraca sprovedeno na podacima ARS, pokazalo je da su žene u Srbiji bolje kvalifikovane od muškaraca, ali da manje zarađuju. Žene istih radnih karakteristika kao muškarci zarađuju u proseku 11% manje, što znači da bi trebalo da rade još dodatnih 40 dana svake godine da bi ostvarile istu zaradu kao muškarci istih karakteristika. Ova razlika u zaradama se objašnjava samo diskriminacijom.

Neravnopravnost na tržištu rada pogađa sve žene, a rezultati statističke analize potvrđuju da su žene 45+ najugroženija grupa na tržištu rada i da su žrtve dvostruke diskriminacije - po osnovi roda i godina. Za razliku od muškaraca kod kojih je „zrelo“ doba povezano sa višom stopom zaposlenosti, ženama se šanse da nađu posao smanjuju posle 45 godine. Rodni jaz u zaposlenosti muškaraca i žena starije generacije je 18% (stopa zaposlenosti: muškarci 65%, a žene 47%).

Zaposlenost žena starijih od 45 godina u Srbiji među najnižima je u Evropi i iznosi 42 odsto u odnosu na evropski prosek od 57,9 odsto. Iza Srbije su samo Grčka i Malta. Među njima je najveći broj dugoročno nezaposlenih (oni koji su bez posla duže od 12 meseci). Ako su zaposlene, zarađuju manje ne samo od svojih muških vršnjaka već i od mlađih muškaraca, a četvrtina visokoobrazovanih žena u ovoj grupi radi ispod svoje stručne spreme, i češće se zapošljavaju kod privatnih poslodavaca što nosi sa sobom nesigurnost u radnom odnosu i nedostatak socijalne zaštite.

Mada je ranjivost žena srednje i starije generacije na tržištu rada u načelu bilo prepoznato u nacionalnim programima i strategijama vezanim za zapošljavanje i rodnu ravnopravnost, publikacija *“Položaj žena na tržištu rada – 45+/Uskraćivanje prava na dostojanstven rad”*, koju je Udruženje objavilo u saradnji sa SeConS grupom za razvojnu inicijativu, prvi put to statistički dokazuje i nudi jasnu sliku o specifičnim oblicima njihove ranjivosti.

¹Тржиште рада у Србији-положај жена 45+ Ускраћивање права на достојанствен рад“, Удружење „Жене на прекретници“ и SeConS група за развојну иницијативу, Београд, 2017



udruženje
**ŽENE NA
PREKRETNICI**

CILJEVI I CILJNA GRUPA

Udruženje „Žene na prekretnici” osnovano je u decembru 2015. godine sa ciljem da ekonomski i društveno osnaži i osposobi žene u godinama 45+ koje su ostale bez posla da se ponovo radno angažuju na novom poslu ili u novoj karijeri kroz pružanje besplatnog edukativnog programa, raznih vidova podrške, relevantnih informacija i intenzivnog umrežavanja. Osnaživanjem žena koje su otpuštene da se socijalno i ekonomski angažuju, Udruženje obezbeđuje da njihovo bogato poslovno i životno iskustvo i potencijal postanu ponovno resurs zajednice. Na taj se način bar delimično kompenzuju negativni efekti otpuštanja i prave koraci prema smanjenju dubokog rodnog jaza koje postoji na tržištu rada u Srbiji.

Žene koje ostaju bez posla u godinama 45+ postaju jedna od najranjivijih grupa na tržištu rada. Među njima je najveći procenat dugoročno nezaposlenih (bez posla duže od 12 meseci). Nemaju iskustvo u traženju posla na današnjem tržištu rada; zbog svojih godina nisu interesantne poslodavcima koji imaju starosne predrasude i zapošljavaju samo populaciju između 30-45 godina; daleko su od ispunjavanja uslova za penziju, te ostaju bez redovnih izvora prihoda. Trećina radno sposobnih žena od 45-64 godina su neaktivne, što znači da nemaju posao, niti ga traže. Mnoge se nalaze u statusu pomažućih članova u porodičnom poslu, pogotovu na seoskim gazdinstvima, što ih čini posebno ranjivim, zbog toga što ne ostvaruju zaradu niti socijalna prava.

Istovremeno to su žene sa velikim životnim i radnim iskustvom, koje uz malu podršku, mogu da trenutnu tešku situaciju preokrenu u svoju korist, kao i u korist svojih porodica i društva u celini.

Ciljevi i rad Udruženja su u skladu sa Nacionalnom strategijom za rodnu ravnopravnost za period 2016-2020. godine i sa Akcionim planom za period od 2016-2018. godine, koja ističe da su se žene starije od 45 godina, koje su ostale bez posla, našle u posebno teškoj situaciji na tržištu rada, suočene sa ograničenim mogućnostima da nađu novo zaposlenje. Ciljevi su takodje u skladu sa Nacionalnom strategijom zapošljavanja za period 2011-2020. godine koja takođe ističe žene i starije ljude kao teško zapošljive kategorije i predviđa treninge za aktivno traženje posla; radionice za prevazilaženje anksioznosti; obuke za izgradnju samopouzdanja i za sticanje preduzetničkih veština.

Udruženje „Žene na prekretnici” je dobrovoljno, nevladino i neprofitno udruženje građana.



udruženje **ŽENE NA PREKRETNICI**

EDUKATIVNI PROGRAM: RADIONICE I SAVETOVALIŠTA

Edukativni program, koji nudi Udruženje, ohrabruje i podstiče žene koje su ostale bez posla ili su duže nezaposlene, a imaju 45 i više godina, da se ponovo društveno i ekonomski angažuju.

Program pruža polaznicama siguran i inspirativan prostor za dobijanje informacija, sticanje novih veština, razmenu osećanja i znanja. Koncipiran je u više segmenata. Uključuje psihološku podršku koja ih uči kako da savladaju lične poteškoće nastale gubitkom posla, obezbeđuje pravne savete, nudi obuku za komunikacione veštine neophodne za traženje posla, na preduzetničkim radionicama daje praktična uputstva za pokretanje sopstvenog posla, a na finansijskim radionicama daje informacije o aktuelnim oblicima finansijske podrške države i drugih finansijskih institucija u oblasti zapošljavanja i razvoja preduzetništva. Kroz interakciju sa drugim polaznicama i predavačima, žene stiču koristan društveni kapital i šire profesionalnu mrežu.

Program se realizuje kroz paket tematskih radionica i savetovaništva. U 2017. godini program je produžen sa dva na četiri meseca te su održana dva programska ciklusa - šesti i sedmi ciklus, u periodima februar-juni, i septembar-decembar 2017.

RADIONICE I SAVETOVALIŠTA:

Psihološka podrška:

- „Životna kriza – šansa ili gubitak“
- „Neprijatne emocije – zdrave i nezdrave“
- „Donošenje odluka – korak po korak do cilja“
- „Stres i greške u mišljenju“
- „Disfunkcionalno mišljenje i ponašanje“
- „Samo-motivisanje, fokusiranje“
- „Psihološki model komunikacije“
- „Osnovne životne pozicije i jedinice pažnje“
- „Kapaciteti za promenu“

Pomoć u traženju posla:

- „Kako prepoznati i istaći svoje prednosti u traženju posla“
- „Iz ugla poslodavca“
- „Upravljanje karijerom“
- „Slušam ali ne čujem“
- „Kako da živite bolje, kada sve ide loše“

Orijentacija za preduzetništvo:

- „Osobine važne za preduzetnice“
- „Šta treba znati kada se počinje sopstveni biznis“
- „Programi podrške za početnike u poslovanju – start-up“
- „Upotreba društvenih mreža u poslovne svrhe“
- „Iz prve ruke“



udruženje **ŽENE NA PREKRETNICI**

U toku 2017. godine povećan je broj psiholoških i preduzetničkih radionica, a kao nove teme uvedene su komunikacije i društvene mreže. U okviru psihološke podrške, održana su testiranja polaznica u cilju procene profesionalnih interesovanja i radnih potencijala. Ova vrsta aktivnosti ima veoma veliki odziv kod polaznica. Pored provere slike o sebi, rezultati testiranja ih ohrabruju da iskoriste svoje sposobnosti u planiranju dalje karijere. Testiranje se obavlja zahvaljujući potpisanom memorandumu o saradnji sa Centrom za primenjenu psihologiju koji dostavlja testove besplatno. Nakon testiranja, organizuje se pojedinačno saopštavanje rezultata.

REGRUTACIJA

Bilo je dosta novina u regrutaciji novih polaznica. Prvi put to nije urađeno u saradnji sa Nacionalnom službom za zapošljavanje već kroz medijsku i onlajn kampanju. Dok je medijska kampanja bila vodeća u regrutaciji u februaru, kampanje preko Facebook-a i preko distribucije plakata je bila glavna metoda u registraciji polaznica za septembarski ciklus. U toku septembra, redovnim promovisanjem programa radionica koje je upućivano preko Facebook-a ženama starijim od 45 godina u Beogradu, dospeli smo do oko 20.000 žena od kojih oko 1.500 otvorilo promotivnu vest. Takođe, plakati sa obaveštenjem o programu radionica postavljeni su u opštinama i prostorijama službe za zapošljavanje na Vračaru, Zvezdari i Čukarici.

Preko 120 žena prijavilo za učestvovanje u programu u toku 2017. Godine.

SARADNJA SA OPŠTINAMA

U periodu od februara do maja 2017. godine, Udruženje je takođe u saradnji sa opštinama Stari grad, Zvezdara i Čukarica organizovalo preduzetničke radionice za oko 50 nezaposlenih žena starijih od 45 godina sa teritorija ovih opština. Ove projekatje implementiran u saradnji sa Udruženjem poslovnih žena Srbije koje su obezbedile finansijska sredstva i trenere, dok je Udruženje bilo odgovorno za saradnju sa lokalnim vlastima, angažovanje žena i organizaciju radionica.

U novembru je realizovan projekat u saradnji sa Udruženjem „Zeleni grad“ i uz su-finansiranje opštine Vračar sproveden je dvodnevni program radionica sa temama „Otkrijte svoje preduzetničke osobine“ i „Kako do ideje za moj biznis“ za 15 žena sa opštine.

EVALUACIJA

Posle svake radionice, učesnice su popunjavale evaluacioni obrazac/upitnik koji je koncipiran tako da daje elemente koji omogućavaju kvantitativnu i kvalitativnu analizu radionice.

Za kvantitativnu analizu koriste se ocene učesnica o izboru teme, sveobuhvatnost teme, predavaču, korišćenim sredstvima, primerima, praksi, primenljivost u praksi. Za kvalitativnu analizu koriste se komentari učesnica „o najsnažnijem utisku/saznanju“ i o njihovim „predlozima“. Rezultati kvantitativne i kvalitativne analize dva programska ciklusa nalaze se u prilogu ovog Izveštaja.

Na kraju svakog ciklusa radionica organizovale su se završna radionica čiji je osnovni cilj da svi predavači, organizatori, koordinatori, medijatori i sve učesnice zajedno evaluiraju ostvarene rezultate i predlože mere za unapređenje Projekta.



udruženje
**ŽENE NA
PREKRETNICI**

ODNOSI SA JAVNOŠĆU

PROMOCIJA I ZAGOVARANJE

Jedan od glavnih događaja u 2017. godini bilo je objavljivanje publikacije „**Tržište rada u Srbiji – položaj žena 45+ - Uskraćivanje prava na dostojanstven rad**”, koju je Udruženje “Žene na prekretnici” priredilo u saradnji sa SeConS grupom za razvojnu inicijativu. Publikacija je jedinstvena po tome što je problematika rodne nejednakosti na tržištu rada prvi put prikazana po starosnim kategorijama, poredeći položaj mlađih i starijih žena, sa mlađim i starijim muškarcima. Publikacija je tako potvrdila da su, među ženama najugroženije pripadnice srednje i starije generacije i ukazala na specifične oblike ranjivosti koje pogađaju žene u godinama 45+.

Povodom objavljivanja publikacije održana je 22. novembra **Konferencija za predstavnike medija**, u Medija centru, na kojoj je učestvovala i Poverenica za zaštitu ravnopravnosti Brankica Janković. Štampanje publikacije podržala je UniCredit Banka.

Publikacija je doživela veliko interesovanje među medijima (pogledaj Mediji) a podaci iz publikacije su uneti u u godišnji izveštaj Poverenice za zaštitu ravnopravnosti za 2017.godinukoji dostavlja Parlamentu.



udruženje
**ŽENE NA
PREKRETNICI**

TRŽIŠTE RADA U SRBIJI — POLOŽAJ ŽENA 45+ USKRAĆIVANJE PRAVA NA DOSTOJANSTVEN RAD



SeConS
grupa za razvojnu inicijativu

Udruženje je takođe pokrenulo prikupljanje priča o ženama koja je sakupljena u publikaciji “Putokaz ohrabrenja”, koji će se koristiti u zagovaranju za poboljšanje radnih uslova žena u srednjim i starijim godinama. Žene govore o tome kako su izgubile posao i kako je to uticalo na njih i njihove porodice, kao i kako im je Udruženje pomoglo u tim kriznim momentima. Do sada je sakupljeno preko 25 priča.

U toku 2017. godine Udruženje je promenilo sajt i za tu promenu angažovalo stručnu IT agenciju. Sajt je postao više usmeren prema potrebama žena i uz aktivnosti Udruženja nudi niz korisnih informacija o zapošljavanju i preduzetništvu, kao i pravnih saveta.

Pravna pomoć:

“Šta ako nam se desi otkaz”

“Kako prepoznati mobing i kako se pravno zaštititi”

“Tehnološki višak i zakonski postupak”

„Rad u okviru i van radnog odnosa“

Odgovarajući na mnogobrojne pozive iz Srbije da proširi svoje aktivnosti u druge gradove, Udruženje je odgovorilo na poziv iz Niša da se predstavi. Održana je konferencija za novinare, predstavnice Udruženja su nastupale na lokalnoj televiziji i sreli se sa predstavnicima lokalnih vlasti. Poseta je naišla na vrlo dobar odziv.

Udruženje je pokrenulo i izdavanje Newsletter čiji je prvi broj izašao u oktobru.

MEDIJI

Krajem godine, a u vezi sa objavljivanjem publikacije o položaju žena 45+ na tržištu rada usledila su mnogobrojna učestvovanja na medijima:



udruženje **ŽENE NA PREKRETNICI**

“Politika” o situaciji žena 45+, 23.11.2017.
Kuća dobrih vesti: Gde su žene na tržištu rada u Srbiji?, 25.11.2017.
B&F: Žene u Srbiji, lako su kvalifikovanije, zarađuju 11 odsto manje od muškaraca, 27.11.2017.
TV Kopernikus – Serbia Online o ženama 45+, 27.11.2017.
TV N1 – NET CONTEXT, 4.12.2017.
Radio Bgd 2 – Rečeno i prečutano, 27.11.2017.
RTS TV dnevnik, 27. 11. 2017.
Ilustovana politika: “Život na prekretnici ili ćorsokak”, 28.11.2017.
Studio B – Jutarnji Program 01.12.2017.
TV N1: Novi dan – Iza uspešne žene mora da stoji uspešno društvo, 17.12.2017.
Blic Žena: Podrška za žene na prekretnici, 15.-22.12.2017.
RTS – „Tako stoje stvari”, 21.12.2017.

JAVNI NASTUPI

11. oktobra Udruženje je učestvovalo na Sajmu organizacija civilnog društva održanog u Sava Centru. Sajam je organizovan u okviru konferencije „EU i civilno društvo: Quo Vadis?“, dok je regionalna konferencija organizovana u sklopu TACSO (Technical Assistance for Civil Society Organisation) projekta. To je bila prilika da se Udruženje predstavi i uspostavi kontakte sa nekoliko organizacija, uključujući i zadruge koje vode žene, kao što su: “Udruženje Eko Bag“, „Udruženje žena Ruža“, Udruženje „Lužničke ruktovrine – Ž.E.C. i dr.

25. novembra Drugi značajan događaj je bio organizovanje panel diskusije na temu zadrugarstva **“Zadruge - najjednostavniji oblik ekonomskog udruživanja žena koje su ostale bez posla u godinama 45+”**. Diskusija je organizovana, u okviru multikongresa Serbian Visions 2017 u organizaciji nemačko – srpske privredne komore, u hotelu Radisson Blue Old Mill. Povod je bio nedavno usvojen Zakon o zadrugama i mogućnost osnivanja različitih vrsta socijalno odgovornih kooperativa za obavljanje proizvodnje, zanata, promet roba, vršenje usluga, kao i drugih delatnosti. Učesnici panela su bili predstavnici vlade, zadrugnog saveza, zadruga i međunarodne organizacije koja podržava ovaj vid ekonomskog osnaživanja. Diskusija je bila vrlo dobro posećena i izazvala je veliko interesovanje među ženama koje razmišljaju o efikasnim oblicima samozapošljavanja.

U okviru istog događaja održana je još jedna panel diskusija na temu **“Kakav je položaj žena starijih od 45 godina na tržištu rada u Srbiji?”**. U diskusiji su pored predstavnika Udruženja i SeConS-a, kreatora publikacije, učestvovala i jedna od polaznica edukativnog programa Udruženja i direktorka privatne agencije za zapošljavanje, što je omogućilo da se ova tema proširi izvan okvira statistike.

Prezentacije

Tokom godine, organizovane su i različite vrste prezentacija: u **Kući ljudskih prava**, u **SO Čukarica**, **SO Mladenovac**, kao i **Okrugli sto u SO Čukarica**. Svi skupovi su iskorišćeni za jasno ukazivanje na postojanje rodne neravnopravnosti na tržištu rada, ali i za promociju rada Udruženja koje pokušava da pruži rešenje za žene ciljne grupe. Na svim skupovima odziv je



udruženje
**ŽENE NA
PREKRETNICI**

bio značajan, a reakcija i organizatora i učesnica veoma pozitivna i sa željom sa jedne strane da se podrže aktivnosti Udruženja a sa druge strane da se u njima učestvuje.



udruženje **ŽENE NA PREKRETNICI**

PARTNERI

Udruženje je ostvarilo izuzetno važnu saradnju sa Poverenicom za zaštitu ravnopravnosti. Pored zajedničkog prezentiranja publikacije u Medija centru u novembru 2017., razmatrane su mogućnosti šire saradnje.

Udruženje "Žene na prekretnici" je pokrenulo saradnju sa dve značajne organizacije koje su znatno doprinele kvalitetu ponuđenih aktivnosti. Jedno je saradnja sa Infostudom, vodećom platformom za on-line zapošljavanje. Dve predstavnice Infostuda su učestvovala u radionicama Udruženja, čime su polaznice dobile najrelevantnije informacije o pravilima i metodama za traženje posla preko interneta.

U toku 2017. godine Udruženje je ostvarilo saradnju sa više partnera, a navodimo one koje smo kontaktirali u okviru strateškog razmišljanja o potencijalnim oblicima ekonomskog aktiviranja nezaposlenih žena. Udruženje je započelo diskusiju o zadrugarstvu. Razgovori su održani sa predstavnikom Kabineta ministra bez portfelja za regionalni razvoj i rad javnih preduzeća, predstavnicima Zadružnog saveza Srbije i Beograda, kao i sa GIZ-ovim timom za zapošljavanje mladih kroz zadrugarstvo. Ove diskusije su rezultirale u odluci Udruženja da temu zadrugarstva predstavi na predstojećem susretu institucija i organizacija poznatom kao "Serbian Vision", koji se u organizaciji Nemačke i Srpske privredne komore održava 25. i 26. novembra. Tom prilikom se zadrugarstvo sagledalo iz raznih uglova kako bi se procenila njegova prikladnost za nezaposlene žene u godinama 45+.

Udruženje je započelo i vrlo plodnu saradnju sa UniCredit Bankom. Tokom prvih razgovora razmatrani su razni oblici podrške i zajedničkih akcija. Polazeći od posvećenosti UniCredit Banke rodnoj ravnopravnosti i ženskom preduzetništvu, nađeno je mnogo zajedničkih interesa i dodirnih tačaka. UniCredit Banka je ponudila organizaciju treninga u svojim prostorijama za članice Udruženja na teme kao što su excell obuka, upravljanje projektima ili veština pisane komunikacije. UniCredit Banka je finansijski podržala štampanje publikacije o položaju žena starijih od 45+ godina na tržištu rada. Publikacija je u završnoj fazi izrade i biće publikovana u novembru. UniCredit Banka je ne samo uspešna u osnovnoj bankarskoj delatnosti, već i u ostvarivanju rodne jednakosti na radnom mestu. UniCredit Banka je pomogla štampanje publikacije „Tržište rada u Srbiji – položaj žena 45+, i ponudila druge vidove saradnje, kako kroz razne treninge i obuke za naše polaznice, tako i kroz tehničku pomoć u oblasti socijalnog preduzetništva i zadrugarstva.



udruženje
**ŽENE NA
PREKRETNICI**

DONACIJE

9. aprila - Udruženje je sa Udruženjem poslovnih žena Srbije učestvovalo na konkursu poljske ambasade sa projektom Preduzetništvo kao način ekonomskog osnaživanja žena kojese ostale bez posla starosti 45+ godina.

5. maja – Udruženje je na konkursu Ministarstva trgovine, turizma i telekomunikacija učestvovalo sa projektom IKT za Žene 45+.

14. septembra – Udruženje je učestvovalo na konkursu australijske ambasade sa projektom W4W: ekonomsko osnaživanje nezaposlenih žena 45+.

15. septembar – Udruženje je podnelo na konkursu Evropskog pokreta u Srbiji EU2ME (Evropa za mene) projekat “What we can learn from Europe: quality employment of women 45+”(and Addendum to a new Report on the situation of women 45+ on the labor market).

15. oktobar - Udruženje je u partnerstvu sa Udruženjem osoba sa invaliditetom Beograd (OSI) podnelo na konkursu Ambasade Republike Češke projekat o kompjuterskom treningu ranjivih grupa žena na tržištu rada. UŽnP je nosilac projekta dok je OSI partnerska organizacija.

22. juna - Udruženje je dobilo nova sredstva od međunarodne institucije VIRGINIA GILDERSLEEVE INTERNATIONAL FUND INC u iznosu od 812,915.93 rsd, odnosno 7,480.00 USD, za realizaciju aktivnosti po osnovu podnetog projekta “Osnaživanje žena starosti 45+ koje su ostale bez posla”.



udruženje
**ŽENE NA
PREKRETNICI**

KLUB

Broj članica udruženja povećan je od 20 do 80 članica u periodu januar-jun 2017. godine.

Članovi stalno izražavaju interesovanje za organizovanje redovnih sastanaka i saradnje, što je pretpostavljalo postojanje prostora (Udruženje nema svoj prostor, već sve radionice i savetovališta organizuje u Kući ljudskih prava).

Udruženje je pokušalo da od lokalnih vlasti dobije besplatan (ili po beneficiranim cenama) prostor radi osnivanja kluba. S obzirom da je i pored brojnih pokušaja (sa opštinama, bibliotekama, gradskom upravom i slično) ova inicijativa nije urodila plodom, postignut je dogovor sa jednim restoranom da se jednom mesečno članice Udruženja sastaju u restoranu. Prvi susret je organizovan 28. juna u bašti restorana New Lava Bar sa temom društvene mreže i kako ih koristiti radi samo-promovisanja i marketinga radi lansiranja i ponude proizvoda i usluga.

Od tada se susreti organizuju svake poslednje srede u mesecu i uključuju goste iz različitih oblasti (nutricionizam, joga, rekreacija, marketing i plasiranje proizvoda i dr.) koje su članice kandidovale kao interesantne. Stručnjaci iz raznih oblasti se rado odazivaju našim pozivima i odziv i reakcija na takva druženja su izvanredni.



udruženje
**ŽENE NA
PREKRETNICI**

PLAN ZA 2018. GODINU

U narednom periodu UŽNP planira da osnaži rad na zagovaranju sa ciljem da utiče na sistemske promene radi ostvarivanja veće ravnopravnosti na tržištu rada i posebno boljih uslova za žene u godinama 45+.

U tom smislu UŽNP će se fokusirati na sledeće specifična ciljeve.

- Povećanje svest javnosti i odgovornih institucija/organizacija o diskriminaciji po osnovi roda i godina na tržištu rada, kroz argumentaciju zasnovanu na statističkim analizama i studijama, kao i zagovaranje za primenu dobre prakse u rešavanju ovog problema.
- Pojačavanje i unapredjenje mehanizma pritužbi koje se upućuju Poverenici za zaštitu ravnopravnosti, kroz povećanje broja pritužbi koje podnose žene 45+ po pitanju dvostruke diskriminacije kojoj su izložene na tržištu rada.
- Nastavljanjem aktivnosti na ekonomskom osnaživanju žena koje gube posao u godinama 45+, kroz program radionice ali i inkubaciju socijalnog preduzetništva kao mogućeg oblika ekonomskog aktiviranja žena bez posla.

Radi ostvarenja ovih ciljeva UŽNP će razvijati nova partnerstva između ostalog sa Poverenicom za zaštitu ravnopravnosti; Koordinacionim telom za rodnu ravnopravnost; Ministarstvom za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja; Unijom poslodavaca; kompanijama koje uspešno primenjuju principe rodne jednakosti na poslu, kao što su: IKEA, UniCredit Banka, Hemofarm i Telenor; kao i organizacijama koje se bave socijalnim preduzetništvom ili sličnim oblicima ekonomskog angažovanja.

FINANSIJSKI PLAN ZA 2018. GODINU

UŽNP je počelo razgovore sa organizacijom Balkan Trust for Democracy i Swiss Cooperation Office Serbia za moguće finansiranje planiranih proširenih aktivnosti u 2018., a planira da aktivno i dinamično mobilisane sredstava nesamostalno podrške programskim aktivnostima, već i zbog potrebe da počne sa institucionalnim jačanjem Udruženje (vlastite prostorije, uvođenje plaćenih položaja, itd).



udruženje
**ŽENE NA
PREKRETNICI**

FINANSIJSKI IZVEŠTAJ

Nadzorni odbor, u skladu sa članom 13. Statuta Udruženja podnosi izveštaj na svakoj sednici Skupštine. Nadzorni odbor je na svojoj sednici održanoj 16. Maja, 2017. godine između ostalog usvojio predlog Izveštaja o finansijskom poslovanju u 2017. godini.

U postupku realizacije navedenih aktivnosti, Udruženje je započelo poslovnu godinu sa iznosom od 468.684,07 rsd, od čega deo sredstava u iznosu od od 468,274.00 dinara, čine sredstva koja su dobijena od MEĐUNARODNOG KLUBA ŽENA, BEOGRAD-VOZDOVAC, uplatom dana 29.12.2016. godine. Ovaj iznos sredstava predstavljao je solidnu osnovu da se kreira raznovrstan i kvalitetan program radionica i savetovališta u narednom periodu, kao i da se plate svi troškovi u realizacije Programa radionica 16+ i pratećih savetovališta.

Pored navedenih sredstava, u toku 2017. godine, u periodu od februara do juna 2017. godine, udruženje je na osnovu zajedničkog projekta "Preduzetništvo kao način ekonomskog osnaživanja žena koje su ostale bez posla starosti 45+ godina" koji je sačinjen sa Udruženjem poslovnih žena, pribavilo sredstva u iznosu od 90.000,00 rsd za realizaciju radionica na temu "Otkrijte svoje preduzetničke osobine" na opštinama Cukarica, Zvezdara i Savski venac.

U narednom periodu, odnosno 22.06.2017. godine, udruženje je dobilo nova sredstva od međunarodne institucije VIRGINIA GILDERSLEEVE INTERNATIONAL FUND INC u iznosu od 812,915.93 rsd, odnosno 7,480.00 USD, za realizaciju jednogodišnjih aktivnosti po osnovu podnetog projekta "Osnaživanje žena starosti 45+ koje su ostale bez posla".

Kao nastavak aktivnosti u sklopu projekta "Preduzetništvo kao način ekonomskog osnaživanja žena koje su ostale bez posla starosti 45+ godina" na opštini Vračar 9. i 10. novembra održane su radionice "OTKRIJTE SVOJE PREDUZETNIČKE OSOBINE" i "KAKO DO IDEJE ZA MOJ BIZNIS" koje smo realizovali u saradnji sa Udruženjem za unapređenje životne sredine, koje je za te namene, a u skladu sa odobrenim projektom, na račun udruženja izvršilo uplatu dana 03.11. u iznosu od 74.000,00 dinara.

Na osnovu napred navedenog, može se zaključiti da je udruženje u toku 2017. godine, raspolagalo sa budžetom od Ukupno 1.182.614,85 rsd. Sledi strukturu najznačajnijih troškova

Troškovi vođenja poslovnih knjiga	76.500,00rsd
Troškovi održavanja sajta	322.580,00 rsd
Troškovi organizovanja radionica/savetovališta	456.775,00 rsd
Izrada i štampa Potvrda za polaznice	7.784,00 rsd
Štampa materijala I vizit karti	7.520,00 rsd
Troškovi učešća na multikongresu "Serbian-Vision"	711,06rsd
Troškovi publikacije o položaju žena na tržištu rada	276.054,03 rsd
Provizija banke i ostalo	34.690,82 rsd
UKUPNO	1.182.614,91 rsd



udruženje
**ŽENE NA
PREKRETNICI**

ANEKS 1

PROGRAM RADIONICA/SAVETOVALISTA

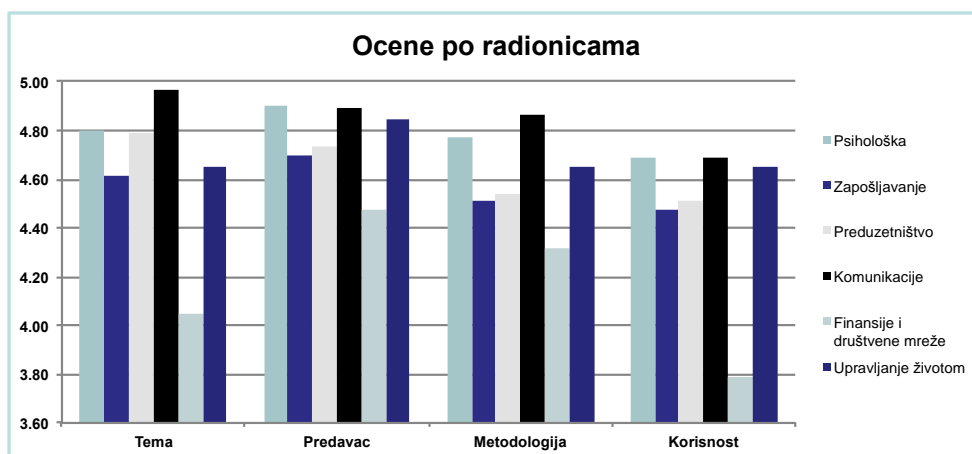
<http://www.zenenaprekretnici.org/radionice/>

<http://www.zenenaprekretnici.org/psiholosko-savetovaliste/>

<http://www.zenenaprekretnici.org/pravno-savetovaliste/>

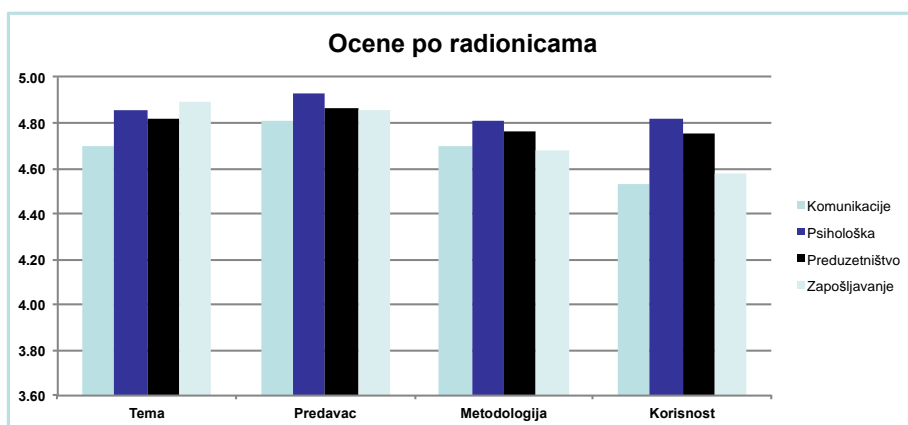


OCENE U BROJKAMA



Ocene ciklusa februar – juni 2017. godine

OCENE U BROJKAMA



Ocene ciklusa septembar - decembar